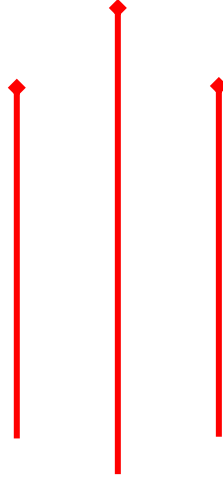

मिक्लाजुङ गाउँपालिकाको आ.व. २०८१/२०८२ को वार्षिक निति तथा कार्यक्रम

गाउँसभाबाट स्वीकृत मिति: २०८१/०३/०९

मिक्लाजुङ गाउँपालिका

रवि पाँचथर

कोशी प्रदेश नेपाल

आदरणीय सभा अध्यक्षज्यू,

सभाका सदस्यज्यूहरू,

यस गरिमामय सभामा गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम पेश गर्न पाउँदा मैले आफुलाई गौरवान्वित महशुस गरेको छु। वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमाका क्रममा गाउँपालिकालाई सुझाव दिनु हुने सम्पूर्णलाई हार्दिक आभार धन्यवाद व्यक्त गर्दछु।

विद्यमान परिवेश

क. चालु आ.व. को समीक्षा

यस आ.व.को जेष्ठ मसान्त सम्मको प्रगति विवरण

स्वास्थ्य तर्फ

- पूर्ण खोप पालिका घोषणा
- ८ ओटै वडाहरूमा आँखा शिविर सञ्चालन
- निशुल्क वितरण गरिने औषधिहरूको नियमित आपूर्ति
- ८ वटै वडाहरूमा गर्भवति महिलाहरूलाई भिडियो एक्सरे सेवा तथा प्रजनन रूग्णता सेवा प्रदान

शिक्षा तर्फ

- दत्त सिकाइ योजना(real plan), IEMIS तालिम, पाठ्यक्रम प्रवोधिकरण, सेवाप्रवेश र पुनर्ताजगी तालिम सञ्चालन
- स्थानीय पाठ्यक्रम तयार तथा छपाई गरी पठ्यपुस्तक छपाईको क्रममा रहेको ।

पशु तर्फ

- रेविज खोप लगाएको - ४०१ पशु
- पि पि आर खोप - १०००० डोज
- खोरेत खोप - ७०५०
- रानीखेत खोप - २००
- स्वाइन फिवर खोप - २००
- लम्पी स्कीन डिजिज खोप - २३००
- मेडिकल उपचार - ११०००
- जैर्घाँस विउ वितरण - ८५० केजी
- कृतिम गर्भाधान - ९००

कृषि तर्फ

१. कृषक पुरस्कार वितरण: ४८१ जना कृषकहरू लाई पुरस्कार वितरण गरियो ।

- धान ९९ जना दर रु ५००००
- मकै २२६ जना दर रु ३००००
- आलु १५६ जना रु २५०००

२. २९५ जना कृषकहरू लाई तरकारी को विउ वितरण गरियो ।

प्रधानमन्त्री रोजगार तर्फ

- पदमार्ग निर्माण-२
- कुलो निर्माण-१
- ढल नाली सरसफाई-१
- सडक मर्मत-१
- प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमलाई उत्पादनमुलक कृषी क्षेत्रसंग आवद्ध गरी तपशिल अनुसार कृषी उत्पादन गरिएको
- आलु उत्पादन-१६०० केजी
- प्याज उत्पादन-२०० केजी
- खुर्सानी उत्पादन-५०० केजी

भौतिक पुर्वाधार तर्फ

दुङ्गा सोलिड कार्य	२३८२	मिटर
सडक मर्मत संभार तथा सरसफाई	२४८.५७६	कि मि
सडक ट्रयाक ओपन गरिएको	५३५४.८१	मिटर
सडक स्तरोन्नति गरिएको	८.१०३	कि मि
नाली काट्ने काम	९२२१	मिटर
ग्याबियनको काम	१५५७.१८	घ मि
रिटेनिड बाल	१३९२.४४६७५	घ मि
पदमार्ग बनाउने काम	१४१९.४	मिटर
कल्भर्ट निर्माण	१	वटा
ईन्टेक निर्माण	२७	वटा
पाईप खरिद तथा विस्तार	१२,५८५	मिटर
पाईपको लागि डोब खन्ने तथा विस्तार	५,६६५	मिटर
खानेपानी ट्याङ्की निर्माण	१३	वटा
कन्क्रिट कुलो निर्माण	१३,६४२	मिटर
तारजाली घेराबारा	२१२	मिटर
जस्तापाता वितरण	२३	वण्डल
झोलुङ्गे पुल	२ वटा निर्माण सम्पन्न हुने चरणमा	
लिम्बा खोलामा कल्भर्ट निर्माणको लागि सम्झौता भईसकेको		
२ नं वडा कार्यालय बोलपत्र आव्हान भई सम्झौताको लागि बोलाई सकेको		
६ नं वडा कार्यालय निर्माण सम्पन्नको अन्तिम चरणमा		
६ नं स्वास्थ्य चौकीको प्लिनथ लेभलसम्म निर्माण भईसकेको		
दुर्दिम्बा स्वास्थ्य चौकी निर्माण सम्पन्न भई संचालनमा आएको		

महिला बिकास शाखा तर्फ:

१. ६७ जना असहाय अविवाहित एकल महिलालाई रु.१५०० का दरले भत्ता वितरण गरिएको ।
२. लैंगिक हिंसा विरुद्ध १६ दिने अभियान कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको ।
३. ११४ औं अन्तराष्ट्रिय नारी दिवस कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको ।
४. २० जना बालबालिकालाई बाल पोषण भत्ता वितरण गरिएको ।
५. आदिवासी जनजाति कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको ।
६. बाल विवाह अन्त्यका लागि किशोरी सशक्तिकरण कार्यक्रम सञ्चालन ।

सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण तर्फ

कुल लाभग्राही संख्या : २५६२

वितरण गरिएको रकम: २,५९,८४,५८९

वितरण गरिएको लाभग्राही संख्या: २५५८

वित्तिय प्रगति तर्फ

कुल रकम : ५९,४८,००,२५१.२०

चालु खर्च : २९,२७,६३,६५५.०५

पूँजिगत खर्च : ९,१८,२३,८५४. ५३

जम्मा: ३८,४५,८७,५०९.५८

(६४.६५%)

ख. विकास तथा समृद्धिको लक्ष्य प्राप्तिका अवसर तथा चुनौती विद्यमान अवसरहरू:

- १) संविधानमा २२ वटा एकल अधिकार सहित विविध साझा अधिकार किटान हुनु ।
- २) गाउँपालिका भित्र भौगोलिक, धार्मिक, सांस्कृतिक विविधता रहनु ।
- ३) पूर्वाधारको पहुँच विस्तार हुँदै जानु ।
- ४) शैक्षिक संस्थाहरूमा न्युनतम भौतिक पूर्वाधार स्थापना हुनु साथै स्थानीय पाठ्यक्रम तर्जुमा गरी कार्यान्वयनमा रहनु ।
- ५) सबै वडामा स्वास्थ्य संस्था, सबै स्वास्थ्य चौकीमा प्रयोगशाला स्थापना भई नियमित रूपमा स्वास्थ्यसेवा प्रवाह हुँदै आउनु साथै पुर्ण खोपयुक्त पालिका घोषणा हुनु ।
- ६) प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम उत्पादनमुलक रोजगारीको सिर्जना गर्ने कार्यक्रमहरूसंग आवद्ध हुनु ।
- ७) उत्पादनमा आधारित कृषक पुरस्कारबाट कृषकहरू उत्प्रेरित भई कृषिउपजमा उत्तमनिर्भरता उन्मुख हुँदै जानु ।
- ८) प्रचुर प्राकृतिक सम्पदा एवं मनोरम पर्यटकिय स्थलहरू रहनु ।
- ९) सडक/पूर्वाधार निर्माणमा भएको लगानी संगै गाउँपालिकामा उत्पादित कृषिजन्य उत्पादनलाई बजार सम्मको पहुँच स्थापित हुँदै जानु ।

विद्यमान चुनौतीहरू:

१. एकल अधिकार एवं साझा अधिकारमा उल्लेखित विषयहरूको कार्यान्वयनका लागि आवश्यक ऐन कानूनहरूको तर्जुमा गर्नु ।
२. विद्यमान ऐन कानूनहरूको पुर्ण रूपमा परिपालना गरी बढ्दो आर्थिक अनियमितता, अपारदर्शीता तथा बेरुजुको न्युनिकरण गर्दै जानु ।
३. सडकसञ्जालहरूको दिगो स्तरोन्नती गरी बाह्रै महिना यातायतको पहुँच सुनिश्चित गर्नु ।
४. १५ शैयाको अस्पतालको निर्माण सम्पन्न गर्नु तथा क्यान्सर, मधुमेह, kidney fail, उच्च रक्तचाप लगायतका रोगीहरूको संख्या घटाउदै जानु ।
५. शिक्षालाई वैज्ञानिक, व्यवहारीक, प्रविधिमैत्री, रोजगारमुलक, सीपमूलक बनाई खस्कदो शैक्षिक गुणस्तरलाई उकास्नु ।
६. कृषकहरूलाई गुणस्तरीय बीउबिजन, मलखाद समयमा नै उपलब्ध गराउनु ।
७. युवा जनशक्तिलाई कृषि व्यवसाय प्रति आकर्षित गर्नु ।
८. वैदेशिक रोजगारीबाट फर्केका सीप युक्त युवाको सीप तथा पुँजीलाई उद्यम विकासमा उपयोग गर्नु ।
९. वैज्ञानिक, जलवायु उत्थानशिल तथा व्यवहारीक एवम् उपयुक्त भूउपयोग योजना तर्जुमा गरी लागू गर्नु ।
१०. प्राकृतिक स्रोत तथा नदिजन्य पदार्थ (ढुङगा, गिटी, बालुवा) प्रयोगलाई नियमन एवम् व्यवस्थापन गरी आन्तरिक आय अभिवृद्धि गर्नु ।

(ग) नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमाका आधारहरू

नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४, स्थानीय तहको योजना तर्जुमा दिग्दर्शन २०७८, १६ औं योजनाको आधारपत्र तथा गाउँपालिकाको आवधिक योजना लगायतका दस्तावेजका आधारमा गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम तयार गरिएकोछ ।

संघ तथा प्रदेश सरकारबाट प्राप्त अनुदान एवं वित्तिय हस्तान्तरणको उच्चतम र प्रभावकारी परिचालन एवं उपयोग गर्दै वित्तिय आत्मनिर्भरता कायम गर्न प्रयत्न गरिने छ ।

समाध्यक्ष महोदय,

अब म आ. व. २०८१/८२ को विभिन्न विषयगत एवं क्षेत्रगत नीति तथा कार्यक्रमहरू प्रस्तुत गर्दछु ।

१. सामाजिक विकास सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम

क. शिक्षा

१. यस पालिकामा सञ्चालनमा रहेका सामुदायिक विद्यालयहरूलाई वार्षिक रूपमा दिइदै आएको विभिन्न अनुदानहरूलाई निरन्तरता दिई शिक्षक/कर्मचारी लगायतको पेशागत विकास र क्षमता अभिवृद्धिका लागि सेवा प्रवेश, पुनर्ताजगी लगायतका तालिम सञ्चालन गरिनेछ ।

२. निर्माण भई कार्यान्वयनमा रहेको स्थानीय पाठ्यक्रम अनुसार पाठ्यपुस्तक छपाइ शैक्षिकसत्र २०८१ बाट प्रयोगमा ल्याइनेछ ।
३. HUMAN PRACTICE FOUNDATION सँग सम्झौत भई आ.व. २०८१/८२ देखि क्रमशः कार्यान्वयन हुँदै जाने विद्यालयहरूको पुर्वधार विकास तथा गुणस्तरीय शिक्षा कार्यक्रममा पालिकाले व्यहोर्नुपर्ने कुल लागतको २० प्रतिशत (पुर्वधार विकासतर्फ) रकम आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ बजेट विनियोजन गरिनेछ ।
४. प्रारम्भिक कक्षा सिकाइ Early Grade Learning कक्षा १ देखि ३ सम्मलाई USAID सँगको सहकार्यमा अझ प्रभावकारी, व्यवस्थित र छापामय बालमैत्री कक्षा व्यवस्थापन गरी सिकाइमा सुधार गरिनेछ ।

ख. संस्कृति सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम

१. स्थानीय भाषा, संस्कृति र सम्पदालाई पर्यटन विकाससँग जोड्दै यसको प्रवर्द्धन गरिनेछ ।
२. भाषा, कला, साहित्य तथा संस्कृति संरक्षणसम्बन्धी नीति र कानून तथा मापदण्डको निर्माण, कार्यान्वयन तथा नियमन गरिनेछ ।

ग. युवा तथा खेलकुद सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम

१. क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम मार्फत युवा उद्यमशीलता तथा स्वरोजगारीमा अभिवृद्धि गरिनेछ ।
२. वैदेशिक रोजगारीबाट हासिल गरेका दक्षता, सीप, अनुभव, ज्ञान एवं पुँजीलाई सही सदुपयोगका लागि उपयुक्त वातावरण सृजना गर्दै औद्योगिक व्यवसायिक क्षेत्रमा लगानी गर्न युवाहरूलाई प्रोत्साहित गरिनेछ ।
३. खेलकुद विकासका लागि आवश्यक पूर्वाधारहरू विद्यालय, बस्ती, वडाहरू र गाउँपालिका स्तरमा निर्माण गरी सहभागिता बढाउन उचित वातावरण सृजना गरिनेछ ।

घ. लैङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम

१. सबै प्रकारका विभेद, शोषण र उत्पिडनको अन्त्य गर्दै समानता र सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दै स्थानीय समुदायको परम्परागत ज्ञान, सिप, संस्कृति, भाषा, सामाजिक परम्परा र अनुभवलाई संरक्षण र संवर्द्धन गरिनेछ ।
२. असाहाय अविवाहित एकल महिलाहरूलाई प्रदान गर्दै आएको भत्ता, गर्भवती महिलाहरूको लागि आमा सुरक्षा कार्यक्रम र नवजात शिशुको लागि पोषण कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
३. महिला उद्यमशीलता विकासका लागि महिलाद्वारा प्रवर्द्धित व्यवसायमा निश्चित प्रतिशत कर छुटको व्यवस्था गरी गाउँपालिकाको बजेट तथा कार्यक्रममा लैङ्गिक परीक्षण गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
४. बाल विवाह अन्त्यका लागि किशोरीसशक्तिकरण कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

ङ. स्वास्थ्य सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम

- आधारभूत र गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवालालाई उपयोगी, प्रभावकारी, सर्वसुलभ र सहज पहुँचको सुनिश्चितता गर्दै नागरिकहरूको स्वास्थ्य स्तरमा सुधार गरिने छ ।
- ५ वर्ष मुनिका बालबालिकाहरूको पूर्ण खोपको सुनिश्चितता र दीगोपनलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- जेष्ठ नागरिक, विपन्न तथा पछाडि परेका वर्ग, क्षेत्र र समुदायमा स्वास्थ्य सेवाको पहुँच वृद्धि गर्न , गाउँघर क्लिनिकलाई प्रभावकारी बनाईने छ ।
- बाल पोषण भत्ता,अपांगता रोकथाम तथा पुनःस्थापना कार्यकालाई निरन्तरता दिदै स्वास्थ्य सम्बन्धित कर्मचारीहरूलाई आवश्यक तालिम तथा प्रोत्साहनको व्यावस्था गरिने छ ।

च. सामाजिक सुरक्षा तथा व्यक्तिगत घटना दर्ता

- सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाउने लाभग्राहीहरूको पहिचान तथा नविकरणमा सहजता र पारदर्शिता तथा भत्ता वितरणको कार्यलाई थप प्रभावकारी बनाउन राष्ट्रिय परिचयपत्र नम्बरको माध्यमबाट बायोमेट्रिक भेरिफिकेशन गर्ने व्यवस्था मिलाईनेछ ।

२. आर्थिक विकास सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम

- क. उद्योग तथा पर्यटन सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम

१. परम्परागत, मौलिक कला संस्कृतिसंग सम्बन्धित उद्योग व्यवसायहरूको संरक्षण, सम्बर्धन, प्रवर्धन र विकासका लागि गाउँपालिकाले उद्योग वाणिज्य संघ लगायत अन्य सरोकारवालाहरूसंग समन्वय सहकार्य गर्दै आवश्यक नीति तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्नेछ।
२. उद्योग व्यवसाय दर्ता, नविकरण, स्थानान्तरण तथा नामसारी जस्ता प्रशासनिक प्रकृत्यालाई अनिवार्य र सूचना प्रविधिमा आधारित बनाइनेछ।
३. पर्यटन मार्फत आर्थिक समृद्धि हासिल गर्न गाउँपालिकाको पर्यटन गुरुयोजना तर्जुमा गरी सोही आधारमा पर्यटन पूर्वाधार विस्तार र पर्यटन विकासका कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ।
४. आन्तरिक एवं बाह्य पर्यटक वृद्धिका लागि निजी क्षेत्रसंगको सहकार्यमा जोड दिइनेछ।

ख. कृषि तथा पशुपंक्षी सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम

१. समग्र कृषि क्षेत्रलाई सम्मानजनक, मर्यादित आकर्षक पेशाको रूपमा विकास गरी कृषिमा प्राविधिक तथा व्यावसायीक शिक्षालाई प्राथमिकता दिई योग्य र दक्ष कृषक मार्फत आधुनिक कृषि प्रणालीको प्रवर्द्धन गरिनेछ।
२. कृषि क्षेत्रमा लागेका सम्पूर्ण कृषकहरूको स्तर (साना, मझौला र ठुला) निर्धारण गरी कृषक परिचयपत्र वितरण र आवधिक कार्यक्रम लागु गरिने छ।
३. उत्पादनमा आधारित कृषक पुरस्कारलाई समयसापेक्ष परिमार्जन गर्दै कृषि उपजको गुणात्मक एवं परिमाणात्मक उत्पादन तथा उत्पादकत्व अभिवृद्धिका लागि प्राङ्गारिक मलखाद उत्पादनमा अनुदान कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।

ग. सहकारी सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम

१. सहकारी संस्थाहरूको संस्थागत सुशासन प्रवर्द्धन गर्दै निच्छेपकर्ताहरूको हित संरक्षणका लागि अनुगमनलाई प्रभावकारी तुल्याइनेछ।
२. गाउँपालिका भित्र स्थापना हुने कृषि समूह निजी फर्म र सहकारीहरूको दर्ता तथा कार्य क्षेत्र अनुमति दिने जस्ता विषयहरूलाई व्यवस्थित ढंगले अघि बढाइनेछ।
३. सहकारीहरूको माध्यमबाट उत्पादनशिल क्रियाकलापमा संलग्न नागरिकहरूको पूँजि संकलन तथा परिचालन गरी साना तथा स्वरोजगारीका अवसर श्रृजना गरी गरिबी न्यूनिकरण गर्ने योजनालाई निरन्तरता दिइनेछ।
४. कृषि लगायत विषयगत सहकारीलाई सो क्षेत्रमा केन्द्रित भै लगानी गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ।
५. स्थानीय साधन, श्रोत, सीप र रोजगार प्रवर्द्धन हुने क्षेत्र एवं महिला समूहद्वारा सञ्चालित उद्योग व्यवसायहरूमा लगानी गर्न नीतिगत व्यवस्था, सामुहिक जमानीमा कर्जा व्यवस्था, कर्जा लिने प्रक्रियालाई सहज र ऋण सुविधामा पहुँच वृद्धि गरिनेछ।

घ. रोजगारी र उद्यमशिलता सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम

१. प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमलाई सीपयुक्त दक्ष जनशक्ति, रोजगारीको क्षेत्र र रोजगार सम्बन्धी अन्य कार्यक्रमहरूसँग आबद्ध गरी उत्पादन मूलक रोजगारी सिर्जना गर्ने बेरोजगार लक्षित अभियानको रूपमा कार्यान्वयन गरिनेछ।
२. सूचीकृत भएका बेरोजगार व्यक्तिलाई न्युनतम रोजगारीको प्रत्याभूती गर्नका लागि कामका लागि पारिश्रमिकमा आधारित सामुदायिक आयोजना सञ्चालन गरी श्रममुलक आयोजना मार्फत समुदायको विकास सँगै सामाजिक संरक्षणको प्रत्याभूती गराइनेछ।
३. रोजगार सेवा केन्द्र सञ्चालन तथा व्यवस्थापनलाई थप प्रभावकारी बनाउदै विद्यमान बेरोजगारी दर कम गर्नका लागि यस स्थानीय तहका बेरोजगार व्यक्तिहरूलाई रोजगारी प्रदान गर्नका लागि आवेदन आह्वान गरी रोजगार सेवा केन्द्र मार्फत NEMIS System मा सूचीकृत गरिनेछ।
४. स्थानीय तहको आफ्नै रोजगार रणनीति तयार गरि कार्यान्वयन गरिनेछ।

ड. सूचना प्रविधि तथा संचार सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम

१. विज्ञापन तथा सूचनामा स्थानीय संचार संस्थाहरूलाई प्राथमिकता दिने एवं नागरिकहरूको सूचनाको हकको सम्मान गर्दै गाउँपालिकालाई सूचना एवं प्रविधि मैत्रि बनाउन आवश्यक सफ्टवेयर, मोबाइल एप्लिकेसन, हार्डवेयर, नेटवर्क तथा प्रविधि सम्बन्धि उपकरणहरू आवश्यकता अनुसार खरिद गरी संचालनमा ल्याइनेछ।

च. न्याय, कानून तथा मानव अधिकार प्रवर्द्धन सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम

१. न्यायिक समितिको अधिकार क्षेत्र भित्र न्याय सम्पादन गर्न आवश्यक नीति तथा कानूनहरूको प्रबन्ध गरी न्यायिक समितिका पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरूको विषयगत ज्ञान र क्षमता विकासका कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन गरिनेछ।
२. मानव अधिकारको सम्मान, संरक्षण, सम्बर्द्धन र प्रवर्द्धनका लागि आवश्यक नीति तथा कानून तर्जुमा गरी प्रवर्द्धनात्मक कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ।

छ. सुशासन सार्वजनिक सेवा तथा क्षमता विकास सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम

१. आर्थिक तथा प्रशासनिक अनुशासन कायम गर्ने सम्बन्धमा बाँकी बक्यौता, पेशकी, बेरुजु लगत विवरण अद्यावधिक गरी असुल उपर एवम् फछ्यौट गर्ने तथा कानून परिपालनामा जोड दिइनेछ।
२. तालिम, तथा अभिमुखीकरणबाट गाउँपालिकाका जनप्रतिनिधि एवं कर्मचारीहरूको क्षमता अभिवृद्धि गरी निर्णय प्रक्रिया र सेवा प्रवाहमा प्रभावकारीता ल्याइनेछ।
३. गाउँपालिकाबाट प्रवाह हुने सम्पूर्ण सेवा र विकास कार्यलाई प्रभावकारी बनाउन प्रत्येक वडा कार्यालयहरू र सार्वजनिक स्थानहरूमा गाउँपालिकाको तर्फबाट सुझाव पेटिकाहरू राखिने छ।
४. आधारभुत वस्तु तथा सेवाको सहज आपूर्ति र गुणस्तर कायम गर्न नियमित रूपमा बजार अनुगमन गर्ने र यस्तो अनुगमनमा उपभोक्ताहरूलाई समेत संलग्न गराइनेछ।
५. सार्वजनिक खर्चलाई वैज्ञानिक अनुमान योग्य र नतिजामुखि तुल्याउन मध्यकालिन खर्च संरचना (MTEF) पद्धति प्रयोगमा ल्याइने छ।
६. सम्भव भएजति गाउँपालिकाको काम कारवाही एवं सेवा प्रवाहलाई अनलाइन तथा आइसिटि मार्फत गर्ने गराउने व्यवस्था मिलाई सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाइनेछ।
७. सम्पूर्ण वडाको आफ्नै प्रशासनिक भवनबाट सेवा प्रवाहको व्यवस्था मिलाइनेछ।

ज. वन, वातावरण, जलवायु परिवर्तन तथा विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम

क. खानेपानी तथा सरसफाई

१. पानी मुहानहरूको संरक्षण र सम्बर्द्धन र दीगो उपभोगका लागि लाभान्वित समुदायको सहभागितामा खानेपानी उपभोक्ता समिति बनाई समितिको पहलमा मुहान तथा पानी श्रोत क्षेत्रमा वृक्षारोपण एवं पानी वितरणको व्यवस्था मिलाइनेछ।
२. स्थानीयहरूको सहभागितामा स्यानेटेरी ल्यान्डफिल साइडलाई व्यवस्थित गरी सम्भावित रोग महामारीको नियन्त्रण गर्दै स्थानीयहरूलाई सुरक्षित राखिनेछ।
३. सार्वजनिक स्थलहरूमा डष्टपिन राखी फोहोरमैला सङ्कलनलाई व्यवस्थित गरिनेछ।
४. विभिन्न खोला, नदी तथा अन्य स्रोतबाट खानेपानीलाई आपूर्ति गर्ने व्यवस्थाको लागि प्राविधिक सम्भाव्यता अध्ययन गरी संघ सरकार र प्रदेश सरकारको सहकार्यमा निर्माण कार्य अघि बढाइनेछ।
५. प्लाष्टिक जन्य फोहोर नियन्त्रण तथा न्यूनिकरण गर्न प्लाष्टिकजन्य सामग्रीहरूको प्रयोगलाई निरुत्साहित गरिने छ।

ख. वातावरण, जलवायु परिवर्तन तथा विपद् व्यवस्थापन

१. जलवायु परिवर्तनको प्रतिकूल प्रभावहरूलाई अनुकूलन गर्न गाउँपालिकाको क्षमता वढाउने पूर्वाधार आयोजनाहरूको कार्यान्वयन गर्दा त्यस्ता आयोजनाहरूले वातावरणमा पार्ने असर न्यूनिकरणको लागि प्रारम्भिक वातावरणिय परिक्षण (IEE) र वातावरणीय प्रभाव मूल्याङ्कन (EIA) अध्ययन गरिनेछ।
२. खाली जग्गामा वृक्षारोपण, हरियाली प्रवर्द्धन तथा वनको संरक्षण र हैसियतमा सुधार गरी जल, जमीन तथा वातावरणको संरक्षण र जीविकोपार्जनको अवसरमा वृद्धि गरिनेछ।
३. वन पैदावरमा आधारित जडीवुटीहरूको व्यवसायिक खेती तथा उद्यमशीलता विकास गर्दै सहकारी संस्थाका सदस्यहरूको क्षमता अभिवृद्धि गरिनेछ।

४. नदी उकास जमिन, खेती नहुने भूभाग, ताल तलैया तथा पानी श्रोत भएका खुल्ला क्षेत्रहरुमा कृषि—वनको व्यवसायिक विकासका लागि महिला, विपन्न एवं दलितलाई प्रोत्साहित गरिनेछ ।
५. विपद जोखिम न्यूनीकरण र व्यवस्थापन तथा जलवायु उत्थानशील योजना तर्जुमा विपद सम्भाव्य उच्च जोखिम रहेका वस्तीहरुको तथ्यांक संकलन गरी सो अनुसार विपद पुर्व तयारी, विपद न्यूनीकरण, प्रतिकार्य र पुनर्स्थापनाको कार्यलाई व्यवस्थित र प्रभावकारी बनाइनेछ ।
६. हुंगा गिट्टि बालुवा जस्ता नदीजन्य पदार्थ र अन्य प्राकृतिक श्रोतहरुको अनाधिकृत एवं अवैज्ञानिक दोहनलाई नियन्त्रण गर्दै गाँउपालिकाको आन्तरिक राजश्वमा आवद्ध गर्दै लगिनेछ ।
७. भू—क्षय तथा वाढी पहिरो प्रभावित क्षेत्रहरुको नक्साङ्कन गरी त्यस्ता क्षेत्रहरुका मानव वसोवासका लाई प्रतिस्थापन गर्ने नीति लिइनेछ ।
८. वन संरक्षण र उपयोग लाई बैज्ञानिककरण गर्नका लागि वन संरक्षण र उपयोग नीति निर्माण गरी कार्यन्वयन गरिनेछ ।

झ. भौतिक पूर्वाधार विकास (शहरी योजना, वस्ति विकास, आवास तथा पूर्वाधार) सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम

क. सडक, आवास तथा योजनायात

१. सिंचाइ, पर्यटन, उद्योग व्यवसायलाई सहयोग पुग्ने एवं कृषि, शिक्षा तथा स्वास्थ्य सेवामा पहुँच अभिवृद्धि हुनेगरी सडकको निर्माण एवं स्तरोन्नति गरिनेछ ।
२. सडक तथा भौतिक संरचना संरक्षणप्रति स्थानीयहरुलाई सचेत गराउदै वस्ती वस्तीमा समितिहरु गठन गरी मर्मत सम्भारको जिम्मेवारी दिइने छ ।
३. भवन निर्माण आचार संहिता, घर अभिलेखिकरण तथा घरनक्सा पास सम्बन्धी न्यूनतम मापदण्ड \ कार्यविधि तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।

ख. उर्जा तथा सिँचाई

- “मिक्लाजुङ्गबासीको एक मात्र चाहना स्वच्छ ऊर्जा, समृद्ध र सुखको परिकल्पना” भन्ने नारालाई यथार्थ बनाउन ठोस कार्य गरिने छ ।
- नवीकरणीय ऊर्जाको क्षेत्रलाई जनमुखी, दिगो र सहभागीतात्मक बनाउन समुदाय, वार्ड र पालिका स्तरमा ऊर्जा योजना बनाउन महिला तथा आमा समूह, कृषक समूह, पछाडी पारिएका र बच्चीतीकरणमा पारिएका समूहहरुलाई योजना निर्माण प्रक्रियामा सहभागीता गराइने छ ।
- विद्युत तथा सौर्य ऊर्जा प्रणाली मार्फत सबै घरपरिवार, वस्तीहरु, सार्वजनिक स्थल तथा सडक छेउमा बाह्र महिना नियमित रूपमा विद्युत सेवा उपलब्ध गरिने छ ।
- वडा तथा वस्तीहरुमा केन्द्रीय विद्युत प्रणाली मार्फत विद्युत आपूर्तिको व्यवस्था गरी विद्युत सुविधालाई भरपर्दो र नियमित आपूर्तिको व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- नेपाल सरकारको उज्यालो नपुगेका सबै घरधुरीहरुमा आगामी २ वर्ष भित्र वैकल्पिक माध्यममाबाट उज्यालो पुर्याउने घोषित नीति अनुसार यस पालिका क्षेत्रका अति विपन्न र सीमान्तकृत घरपरिवारहरुमा निःशुल्क सौर्य ऊर्जाको व्यवस्था गरी विद्युत सेवाबाट लाभान्वित गराइनेछ ।
- प्रत्येक वडामा विद्युत विस्तार योजना सञ्चालन गर्ने साथै विद्युत नपुगेको वडा तथा टोलमा सोलार वितरण कार्यलाई थप व्यवस्थित बनाउदै निरन्तरता दिइने छ ।
- घना वस्तीका सडक छेउ, सार्वजनिक स्थल तथा पर्यटकीय क्षेत्रहरुमा सडक बत्तिm प्रयोग गरिनेछ ।
- घरघरमा सुधारिएको चुल्हो तथा वायोग्याँस प्रयोगलाई प्राथमिकता दिई खाना पकाउनको लागी दाउरा प्रयोगको अभ्यासलाई न्यूनीकरण गरिनेछ । धुँवामुक्त सफाभान्साको नारालाई पूर्णता दिन सहयोग गरि धुँवाजन्य रोगको न्यूनीकरण गरिने छ ।
- लघु जलविद्युत आयोजनाको निरन्तरता, व्यवस्थापकिय सुधार र गुणस्तर सुधारकोलागी वैकल्पिक ऊर्जा प्रवर्धन केन्द्रसंग समन्वय गरिने छ । सञ्चालनमा रहेका र उपयुक्त व्यवस्थापन भएका लघु जलविद्युत आयोजनाहरुलाई “दिगो ऊर्जा चुनौती कोष” सँग समन्वय गरि आयोजनाको थप सुधार र सञ्चालनका गर्न प्रोत्साहन गरिने छ ।
- नवीकरणीय ऊर्जामा आधारित उद्यमहरु सञ्चालनका लागि व्यावसायिक सम्भाव्यता अध्ययन गरिने ।
- महिला, विपन्न तथा सिमान्तकृत वर्गहरुको सामाजिक तथा आर्थिक विकास र रोजगारी श्रृजना गर्न ऊर्जामा आधारित हुँने गरी सिपविकासका तालिमहरु सञ्चालन गर्न समन्वय गरिने छ । यस्ता सिपविकास तालिम लिएका

उद्यमीहरूलाई ऊर्जाको प्रयोगमा आधारीत व्यवसाय सञ्चालन गर्न लघुउद्यम कार्यक्रम सँग समन्वय गरी सहयोग गरिने छ ।

- ऊर्जामा आधारित बृहद अर्थिक तथा सामाजिक विकासको लागि कार्यक्रम प्रवर्द्धन गर्न साझेदार सस्थासँग समन्वय गरि योजनालाई बनाइने छ ।
- पालिका क्षेत्रका सरकारी तथा सामुदायिक विद्यालयहरूमा विद्युतीय माध्यमबाट पठनपाठन हुँने व्यवस्था मिलाउन पहल गरिने छ ।
- स्थानीय कृषि उत्पादन प्रशोधन, शितभण्डार सञ्चालन तथा कृषि उत्पादन मूल्यश्रृंखला बृद्धि गर्न ऊर्जाको प्रयोगलाई प्रोत्साहन गरिने छ ।
- राष्ट्रीय प्रशारण लाईनको बिजुली पुगेको तर विभिन्न कारणले कम भोल्टेज पुगेको र गुणस्तरीय विद्युत आपूर्ती नभएका ठाउँहरूमा गुणस्तरीय विद्युत आपूर्तीकोलागी नेपाल विद्युत प्राधिकरण सँग समन्वय गरी विद्युतको गुणस्तर बढाउन पहल गरिने छ ।
- सौर्य लिफ्टीड प्रविधिबाट खानेपानीको व्यवस्था गर्न वैकल्पिक उर्जा प्रवर्द्धन केन्द्र तथा प्रदेश सरकार संग सहकार्य गरि कार्यक्रमलाई प्राथमिकतामा राखिनेछ ।
- नवीकरणीय ऊर्जाको क्षेत्रलाई आवश्यक पर्ने दक्ष जनशक्ती तयार गर्न क्षमता विकास तालिम सञ्चालन गर्न समन्वय गरिने छ र ऊर्जाको लागी आवश्यक दक्ष जनशक्ती निर्माण गरी यो पालिका आत्मनिर्भर बन्न पहल गरिने छ ।
- स्वास्थ्य सेवालालाई चुस्त र विशेषज्ञ चिकित्सक सेवालालाई पहुँचयोग्य बनाउन रवी प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र मार्फत विद्युतीय माध्यबाट सञ्चालन भैरहेको टेलिमेडीसीन सेवा निरन्तरता दिँदै थप प्रभावकारी बनाईने छ । यस्ता सेवा लिन आउने विमारीहरूलाई विशेषज्ञ चिकित्सकको सेवा शुल्कमा पालिकाले दिईएको सहयोग यथावत राखिनेछ ।
- चालु अवस्थाका सिंचाइ आयोजनाहरूको मर्मत सम्भार गर्दै सिंचाई नपुगेका स्थानहरूमा नयाँ सिंचाई योजना सञ्चालन गरी नियमित रूपमा सिंचाइ सुविधा उपलब्ध गराउदै कृषि उत्पादनमा बृद्धि ल्याइनेछ ।

ज. राजस्व तथा आन्तरिक श्रोत परिचालन सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम

१. आन्तरिक आय व्यवस्थापन, प्राकृतिक स्रोत बिक्रि सम्बन्धी ऐन तथा नियमावली तर्जुमा गरी राजस्व परिचालनलाई थप व्यवस्थित तुल्याइनेछ ।
२. गाउँपालिकाको आन्तरिक राजस्व अभिवृद्धिका लागि करका नयाँ सम्भाव्य क्षेत्रहरू पहिचान गरी राजस्व परिचालन अभिवृद्धि गर्न राजस्व सुधार योजना तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।
३. कर प्रशासनलाई सूचना प्रविधिमैत्री एवं करदातामैत्री तुल्याउदै लगिनेछ ।

धन्यवाद